

naar man ser den nævnte Kommissions Betænkning, Sp. 29 nederst og 30 øverst, at finde en Udtalelse fra de private Arbejdere, der anføre som Goder, hvad der er tildelt deres fastansatte Kolleger i Retning af Emolumenter. Det fremgaar tydeligt deraf, at Arbejderne meget godt forstaa, hvad disse Goder ere værd, saa længe de ikke have dem, men naar de gaa over fra at være løse Arbejdere til at blive faste Arbejdere, glemme de, hvilken Betydning disse Emolumenter have for deres Aarsløn. Den er nemlig selvfølgelig Summen af alle de Indtægter, som de have haft af Staten i det forløbne Aar. Men om den samlede Aarsindtægt er der som Regel Tavshed her i Tinget, der tales kun om Timelønnen.

Jeg skal nu gaa over til at vise ærede Medlemmer, i hvor ringe Grad Virkeligheden stemmer overens med det, de paagældende to Medlemmer fremførte, og vise, hvorledes Forholdene virkelig have været for Orlogsværftets Arbejdere i 1910. Af samtlige 372 faste Haandværkere, der vare ansatte ved Orlogsværftet hele Aaret, er der kun 12, der have en Mindreindtægt end 1,100 Kr., deraf fire under 1,000 Kr. Men dertil maa jo lægges Værdien af de før omtalte Emolumenter, som Arbejderne selv værdsætte til 100 Kr., hvad jeg mener er for lavt. Jeg er vis paa, at hvis jeg som Minister sagde til de paagældende; nu tage vi disse Emolumenter bort og give jer 100 Kr. om Aaret i Stedet, vilde de betænke sig, og det vilde de gøre vel i, for det kunde ikke betale sig for dem at bytte. Af de nævnte 12 Arbejdere var en paa 28 Aar, en paa 25 og Resten i en Alder fra 19 til 22, gennemsnitlig 20½ Aar, altsaa som Regel ganske unge Mænd. Men trods det, at der klages over, at disse, for det meste unge Folk have haft en for lav Løn, have de dog haft Raad til at tage sig adskillige Fridage, en 7—8 Dage hver, der selvfølgelig ikke lønnes. Det er ikke usædvanligt, at enkelte af disse faste Arbejdere tage sig en Fridag, naar det passer dem. Den daarligst lønnede, der stod paa en Løn af 911 Kr., tog sig endog 12 Fridage i det Aar. Den Arbejder, der er 28 Aar, tog sig 8, den 25-aarige ikke mindre end 18. Af samtlige hundrede faste Søfyrbødere, der have haft Ansættelse gennem Aaret 1910, er der kun en, der har haft en Indtægt under 1,100 Kr., nemlig 1,087, men han har ogsaa haft ikke mindre end 240 Sygedage i det Aar, for hvilke han oppebærer Løn, men hvor der ikke er Adgang til noget Ekstraarbejde. Ogsaa for disse Folk kommer Værdien af Emolu-

menter til. Af de tyve Minematrosor, der have været gennem Aarene 1908—09—10, have kun de tre under 1,100, gennemsnitlig 1,017, foruden Emolumenter. Kun een har haft mindre end 1,000 Kr. nemlig 997. Af 25 Tøjhusarbejdere havde 7 under 1,100 Kr., gennemsnitlig 1,035 Kr., kun een havde under 1,000 Kr., nemlig kun 862. Han har foruden sine reglementerede Fridage taget sig ikke mindre end 17 Dage fri. I det hele taget synes disse Folk ikke altid saa bange for at tage sig Ekstrafrihed, for hvilken der ikke betales noget, idet de jo kun oppebære Løn for de Dage, hvor de møde. Af 67 Værftsarbejdere, Brandmænd og lignende havde 7 under 1,100, gennemsnitlig 1,000 Kr., 3 deraf havde under 1,000, gennemsnitlig 913 Kr. Det vil altsaa sige, at af Orlogsværftets store Stab af faste Haandværkere og Arbejdere, 584 i alt, have kun 30 under 1,100 Kr. i samlet Aarsindtægt, hvoraf igen kun 9 under 1,000. Men for alle disse komme jo til Værdien af de nævnte Emolumenter.

Som det altsaa vil fremgaa af, hvad jeg har oplyst, forekommer det mig, at man langt fra kan sige med Rette, at Orlogsværftets Arbejdere leve saa daarligt, som man fra enkelte Sider har villet give det Udseende af. Sammenligner man dem med Arbejdere i Staden København efter Oplysningerne i statistisk Tabelværk, tror jeg, at man kan sige, at disse Arbejdere staa snarere paa en højere end en lavere Pod end disse. Og det til Trods for, at Arbejderne paa Orlogsværftet kun have 8 Timers Arbejdsdag. (*Martin Olsen*: Det er ikke rigtigt!). Der er enkelte, der ikke have det, men den almindelige Arbejdsdag er 8 Timer, det ved det ærede Medlem ogsaa meget godt, medens man i Hæren har 9¾ Timers Arbejde. Jeg har sagt til det ærede Medlem, der afbryder mig: Formaa Arbejderne paa Orlogsværftet til at arbejde 9 Timer, saa ville de faa den Løn, de kræve, men at man skal give dem ekstra Tillæg, finder jeg ikke, der i dette Øjeblik er nogen Anledning til under de nuværende økonomiske Forhold. Der er et Hensyn, man maa tage her, og det er, hvad Orlogsværftet overhovedet kan give i Løn. Strammer man Fordringerne højere og højere, kommer man snart til det Tidspunkt, hvor man maa overveje, om der overhovedet er Anledning til for Staten at drive Orlogsværftet, da det vil vise sig, at vi billigere fra Udlandet kunne faa det Materiale, vi bruge, eller lade det lave paa private Værfter. Og jeg vil meget beklage, om man